

komme. Nu har den ærebe Ordfører for dette Underendringsforslag (Saastrup) idag, forekommer det mig, godtgjort, at de Argumenter, som det ærebe Medlem førte i Marken, ikke vare meget overbevisende. Jeg har allerede tidligere gjort det ærebe Medlem fra Varde (Saastrup) opmærksom paa, at det umuligt laader sig forsvare, at en Sparekasses Tillid i Befolkningen skulde svækkes i samme Grad, som denne Sparekasse er under Kontrol, i samme Grad, som det er givet og sikkert, at denne Sparekasse er en god Sparekasse. Det Modfatte maa absolut være Tilfældet, og med Hensyn til de mindre Sparekasser, som de ærebe Forslagsstillere af dette Underendringsforslag tænke paa, vil Sparekasseseinspektøren kunne være til overordentlig Nytte, idet disse Sparekassers Bestyrelser mere end andre vilde kunne trænge til Veiledning og Understøttelse i hele deres Regnskabsvæsen. De ærebe Medlemmer stille sig aabenbart paa et fuldstændig forkert Standpunkt, naar de betragte Sparekasseseinspektøren som en Fjende, der kommer og vil gjøre dem Fortrød. Ivertimod! Sparekasseseinspektørens Op-gave er at tjene Sparekasserne, ingenlunde at beherske dem. Navnlig tror jeg, at det ærebe Medlem ganske misforstaar Stillingen, naar han mener, at hans Forslag anbefaler sig af demokratistiske Grunde. Det er vistnok en ganske uholdbar Opfattelse. Nei, det er i alt Fald min Opfat-telse, at de demokratistiske Principer, de demokratistiske Grundsætninger først og fremmest kræve en gjen-nemsført Mistænktheds, en Mistænktheds, der netop ikke fornærmer Noget, fordi den er gjen-nemsført. Jeg skal give de ærebe Medlemmer et Exempel paa, hvad jeg her mener. I Regjerings-forslaget var Regjeringens Tilsyn henvisst til at undersøge Sparekasserne, naar der fandtes Anle-dning dertil. Følgen af denne Bestemmelse vilde have været, at, hvor Regjeringens Til-syn kom, vilde dette Tilsyn have gjort samme Virkning som Opdagelsespolitiet. Det vilde have bragt Uro og Alarm og man vilde have sagt: Der og der har Sparekasseseinspektøren været, den Sparekasse er der noget Forkert ved. Det have vi ladet gaa ud. I Stedet derved have vi sagt: Lad Sparekasseseinspektøren undersøge alle Sparekasserne, saa kaster han ikke ved sin Nær- værelse Mistante paa nogen enkelt. Det er det, jeg kalder „gjennemført Mistænktheds“, og det er den, jeg tror, at vort hele konstitutionelle Liv, vort hele demokratistiske Liv hviler paa, fra oven og ned efter. Det nytter ikke at tale om, at Sparekasseseinspektøren ere dygtige, redelige og hæderlige Mænd; naturligvis ere de det, men det er et Spørgsmaal, der slet ikke skal reises, det forudsættes. Jeg siger overfor Sparekasseseinspek-tøren: Lad mig se deres Bøger og faae Bunden i Beiret paa Kassen, saa falder dette Spørgs-maal om Dygtighed, Redelighed og Hæderlighed bort, dette bliver et ganske ligegyldigt Spørgs-

maal, og det er netop det, som det bør være. Hvis derimod en Mand siger til mig: Du skal tro mig paa mit ærlige Ansigt, jeg nyder stor Tillid her og har Ret til at forlange, at man stoler paa en Mand som mig, og han samtidig skifter sine Bøger under Bordet, da siger jeg, at den almindelige Mistænktheds i det Dieblit for-vanler sig til en speciel Mistænktheds. Det tror jeg ikke, at de Herrer skulle underkaste de Spare-kasser, som de vise saa stor Omsorg for; thi det tror jeg, vil være det Værste de kunne gjøre mod disse Sparekasser. Naar det ærebe Medlem men-ner, at det skulde nebbryde Tilliden til disse Sparekasser og svække deres Livskraft, at de paa denne Maade blive Gjenstand for Sparekasseseinspektørens Besøg, saa tror jeg rigtignok, at disse Sparekassers Livskraft ikke hænger i en saa tynd Tråd, som det ærebe Medlem mener. Nu er der en anden Betragtning, det ærebe Medlem gjør gjældende. Han siger: Men Interessenterne have jo valgt disse Bestyrelser; det er jo deres egen Grund, de sidde paa, hvad kommer det andre Folk ved? Ja, men dertil siger jeg, at det ærebe Med-lem ogsaa vælger sin egen Urtekræmmer, men ikke desto mindre er jeg vis paa, at, naar vi faae Lov-en om Forsalfkning af Levnetsmidler, stemmer det ærebe Medlem for, at Statens Kontrol skal gaa ind og se efter, hvad denne Urtekræmmer har i Stuffen, uagtet Urtekræmmeren kan sige: Det ærebe Medlem fra Varde (Saastrup) har selv valgt mig, hvorfor ville I have Eders Næse her? Naar han og jeg ere enige, er det nok. Men Sagen er, at det ikke er nok; thi Staten har Interesse for, at saadanne Ting ere, hvad de udgive sig for, og at Intet feiler under saltt Flag. Staten har altsaa ogsaa Interesse for, at Sparekasser, der føre Bu-til ganske paa samme Maade som Urtekræmmeren, ogsaa have rent Brød i Posen. Thi en Spare-kasse er jo ikke et Forhold mellem enkelte, bestemte Personer, der have forenet sig om Fællesinteresser, men et Forhold mellem en aldeles ubestemt Mængde Personer. Naar det ærebe Medlem saa endelig mener, at det er en uberettiget Maade at sætte Sparekasseseinspektøren og Sparekasser under Formynderskab paa, da er det ganske urigtigt. Der er ikke her Tale om nogen som helst Kurator eller nogen som helst Formynder; thi Sparekasseseinspektøren har ikke den allermindeste Ret til paa noget Punkt at gribe ind i Sparekassernes Be-styrelse, men det kan en Kurator. En Umyndig, som har Kurator, kan ikke gjøre et eneste Skridt uden at have Kurators Samtykke, men det er der ikke Tale om her. Sparekasserne ere fuldstændig frie. Det Gnesse, Sparekasseseinspektøren har at gjøre, er at se efter, om Kassen er i Orden. Nu siger det ærebe Medlem i sin Betænkning, at det Uvi-melige for ham ligger i, at en Sparekasse, hvis Regnskab er i Orden, alligevel skal hjemsiges af Sparekasseseinspektøren. Ja, det skulde det ærebe Medlem da i alt Fald have udtrykt i sit An-